

Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğünün 1964 yılı genel bilançosu ile kâr ve zarar hesabının onanmasına dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plân Komisyonu raporu (Millet Meclisi : 3/261; Cumhuriyet Senatosu : 2/308)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 198)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1654

18 . 2 . 1971

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 15 . 2 . 1971 tarihli 49 ncu Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğünün 1964 yılı genel bilançosu ile kâr ve zarar hesabının onanmasına dair kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

S. O. Avcı
Millet Meclisi Başkanı

Not: Bu teklif 29 . 4 . 1970 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 12, 15 . 2 . 1971 tarihli 48 ve 49 ncu birleşimlerinde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı: 198)

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. : 2/308
Karar No. : 105

1 . 3 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 15 . 2 . 1971 tarihli 49 ncu Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğünün 1964 yılı genel bilançosu ile kâr ve zarar hesabının onanmasına dair kanun teklifi, Komisyonumuzun 1 Mart 1971 tarihli 26 ncu Birleşiminde Sayıştay ve Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü temsilcileri de hazır bulundukları halde tetkik ve müzakere olundu.

22 . 5 . 1964 tarihinde yürürlüğe giren 468 sayılı Kanunun 5 nci maddesi hükmü uyarınca Sayıştay tarafından incelenmesine başlanılan Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü döner sermaye 1964 takvim yılı genel bilançosu ve Sayıştay raporu üzerinde yapılan inceleme ve temsilcilerden alınan izahat sonucunda, üzerinde durulması gerekli görülen konular aşağıda gösterilmiştir:

1. — Bilânçonun aktifinin incelenmesinde, «iştirakler» hesabı içinde görülen Türkiye Yapığı ve Tiftik A. Ş., Kaçuk Sanayii A. Ş., Gima T. A. Ş. ve Güney - Doğu Sanayi ve Ticaret A. Ş. ne olan iştirakleri tetkik edilmiş; bunlardan, Kaçuk Sanayii T. A. Ş. tasfiye edildiğinden ve tasfiye sonucu gerekli işlemler yerine getirildiğinden, bu hususta bir karar alınmasın lüzum görülmemiştir.

Türkiye Yapığı ve Tiftik A. Ş. nin de Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü ile ortaklaşa faaliyette bulunabilecek nitelikteki konularla uğraştığı anlaşıldığından, bu şirketteki 4 000 000 liralık iştirak, 5433 sayılı Kanunun 2 nci maddesindeki amaca uygun bulunmuştur.

5433 sayılı Kanunun 2 nci maddesindeki amaca aykırı olarak «üretim ve yetiştirme» ile ilgili bulunmayan Gima T. A. Ş. ndeki iştiraklerin ise tasfiyesi cihetine gidilerek, buradaki 200 000 liralık hissenin devri için gerekli çalışmaların yapılması temenni edilmiştir.

Güney - Doğu Sanayi ve Ticaret A. Ş. ndeki iştiraklerin devam edip etmemesi konusunun da, her ne kadar faaliyet alanı Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğününününe yakın ise de, devamlı zarar ettiği göz önüne alınarak, Genel Müdürlüğün kendi ihtiyarına bırakılmasının uygun olacağı sonucuna varılmıştır.

2. — Bilânçonun aktifinde (A) işaretli (sermaye) başlığı altında gösterilen söz konusu iştiraklerin, gelecek yıllarda bilânçoda müstakil olarak gösterilmesinin muhasebe tekniğine daha uygun düşeceği kanısına varılmıştır.

3. — Bilânçonun pasifinin incelenmesinde, sermaye hesabının 205 293 551,60 lira olarak gösterildiği, oysa 5433 sayılı Kanunun 11 nci maddesi ile Genel Müdürlüğe 120 000 000 lira döner sermaye tahsis edildiği; aynı kanunun 12 nci maddesi gereğince Hazine'den devralınan bazı varlıklarla, elde edilen kârlardan katma bütçe hissesi ile % 25 yedek sermaye hissesi çıktıktan sonra kalan kısmının bunun üzerine eklenmesi sonucunda, sermayenin yukarıda yazılı meblâğa yükseldiği anlaşılmıştır. Komisyonumuzca, fiilen kanuni haddin çok üstüne çıkan sermaye için tedvin yolu ile yeni bir limit tesbiti zaruri görülmüş ve bunun biran önce gerçekleştirilmesi temenniye şayan bulunmuştur.

4. — Pasifte yer alan ihtiyatların incelenmesinde, 4/3262 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesiyle, Haralar ve Merinos Yetiştirme Çiftliği emrine 4 000 000 liranın tahsis edilerek ödendiği görülmüştür. Kararnameye göre Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü döner sermayesinden, sözü edilen kurumlara hayvancılık konusunda işbirliği yapılmak üzere tahsis edildiği anlaşılan bu paranın Genel Müdürlükçe yardım ve bağış niteliğinde görülerek bilânço ile ilgisinin kesildiği tesbit edilmiştir.

Sayıştayca düzenlenen raporda, işbirliği yapılmak kaydıyla, anasermayeden ödenmesi istenen mezkûr paranın nemasıyla birlikte geri alınması ve bilânçoda gösterilmesi gerekeceği ifade edilmektedir. Buna karşılık, dairesi temsilcileri, kararname ile sözü geçen kurumlara tahsis edilen paranın hesabının da bu kurum hesaplarıyla Sayıştaya verildiğini, ancak hesabın ıslahının her zaman mümkün olduğunu belirtmişlerdir.

Komisyonumuzca, 4/3262 sayılı Kararname hükümlerine sadık kalınmak kayıt ve şartıyla:

a) Haralarla, Merinos Yetiştirme Çiftliğine verilen 4 000 000 liranın yedek sermayeden değil, anasermayeden verileceği anlaşıldığından, hesabın düzeltilmesinin,

b) 4 000 000 lira bağış niteliğinde görülmediğinden, bu paranın Haralarla Merinos Yetiştirme Çiftliğine iştirak kabul edilerek bilânço ve muhasebe kayıtlarına alınmasının,

c) Nemasının takip ve takdirinin Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılmasının,

Uygun olacağı sonucuna varılmıştır.

5. — Yine yedek sermaye ile ilgili olarak, 4/5899 sayılı Bakanlar Kurulu kararı uyarınca Türkiye Yapığı ve Tiftik A. Ş. ne katılma payı olarak verilen 4 000 000 liranın «yedek sermaye» den ödendiği anlaşılmıştır. 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 466 nci maddesinde bahsi geçen yedek akçe deyiminin genel anlam ve amacına uymayan bu ödemenin yedek sermayeden değil, «anaser-

maye» den verilmesi gerekeceği ve hesapların bu şekilde ıslahının uygun olacağı kararlaştırılmıştır.

6. — Millet Meclisi metninin 1 nci, 2 nci ve 3 ncü maddeleri, ilişik cetvellerle birlikte aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Ankara	Uşak	Konya	Ankara
<i>Y. Köker</i>	<i>M. F. Atayurt</i>	<i>O. N. Canpolat</i>	<i>İ. Yetiş</i>
			Toplantıda bulunmadı
Aydın	Cumhurbaşkanınca S. Ü.	Edirne	Kütahya
<i>İ. C. Ege</i>	<i>R. Üner</i>	<i>M. N. Ergeneli</i>	<i>İ. E. Erdinç</i>
	Toplantıda bulunmadı	Toplantıda bulunmadı	
Malatya	Manisa	Maraş	Niğde
<i>N. Akyurt</i>	<i>O. Karaosmanoğlu</i>	<i>A. Karaküçük</i>	<i>K. Bayhan</i>
Toplantıda bulunmadı		Toplantıda bulunmadı	
Tabii Üye	Trabzon	Urfa	
<i>S. Özgür</i>	<i>A. Ş. Ağanoğlu</i>	<i>İ. E. Karakapıcı</i>	
	Toplantıda bulunmadı	Toplantıda bulunmadı	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

**Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü-
nün 1964 yılı genel bilânçosu ile kâr ve zarar
hesabının onanmasına dair kanun teklifi**

MADDE 1. — Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğünün 1964 takvim yılı döner sermaye genel bilânçosu ile kâr ve zarar hesabı onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Tarım ve Maliye bakanları yürütür.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğünün
1964 yılı Genel Bilânçosu ile kâr ve zarar hesaba-
nın onanmasına dair kanun teklifi**

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE BAĞLI CETVELLER
Millet Meclisi metnine bağlı cetveller aynen kabul edilmiştir.